

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE:

LANGSIKTIG VERDISKAPNING BASERT PÅ GOD EIERSTYRING

Cermaqs mål er å skape verdier for eierne og samfunnet gjennom å drive bærekraftig havbruk og produksjon av fiskefor. Virksomheten er basert på langsiktig industriell utvikling, hvor hensynet til naturmiljøet, samfunnet, forbrukerne og egne ansatte står sentralt.

Styret i Cermaq vil i det følgende redegjøre for eierstyring og selskapsledelse i Cermaq i 2009. Redegjørelsen gis med utgangspunkt i «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse» av 21. oktober 2009. Strukturen følger anbefalingen, med likelydende overskrifter og nummerering, og redegjørelsen omfatter hvert punkt i anbefalingen. Eventuelle avvik fra anbefalingen er tydelig angitt.

1 REDEGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Avvik: Ingen

Styret i Cermaq har vedtatt retningslinjer for eierstyring og selskapsledelse i Cermaq ASA. Retningslinjene finnes på selskapets hjemmeside www.cermaq.no og ble sist endret i 2007.

Styret har fastsatt etiske retningslinjer som gjelder for alle selskaper i Cermaq-gruppen. De etiske retningslinjene er tilgjengelig på selskapets hjemmeside www.cermaq.no. Retningslinjene klargjør hvilke verdier som skal ligge til grunn for de ansattes arbeid og utførelsen av arbeidet. Retningslinjene ble sist endret i 2007.

2 VIRKSOMHET

Avvik: Ingen

Cermaqs virksomhet og formål er beskrevet i vedtektenes § 3, som lyder:

«Selskapet har til formål å drive fiskefôrproduksjon, fiskeoppdrett og annen havbruksvirksomhet, samt annen virksomhet som står i naturlig sammenheng med dette. Selskapet skal ha en aktiv rolle knyttet til forskning og utvikling i marin sektor og oppdrettsnæringen.

Virksomheten kan utøves av selskapet selv, av datterselskaper eller gjennom deltakelse i eller i samarbeid med andre selskaper.»

Vedtektene er tilgjengelige på selskapets hjemmeside www.cermaq.no.

Selskapets mål og hovedstrategier er omtalt på side 6 og 7 i årsrapporten. Misjon, mål og kjerneverdier er nedfelt i selskapets fastsatte retningslinjer for eierstyring og selskapsledelse punkt 1.1, se www.cermaq.no.

3 SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Avvik: Ingen

EGENKAPITAL

Cermaqs registrerte aksjekapital er 925 millioner kroner, fordelt på 92,5 millioner aksjer, hver pålydende 10 kroner. Egenkapitalen var per 31. desember 2009 på 4 353 millioner kroner, som gir en egenkapitalandel på 52,7 prosent. Dette er i tråd med styrets målsetting om at konsernet skal ha en egenkapitalandel på minst 45 prosent for å sikre selskapets soliditet og handlekraft over tid.

UTBYTTE

Cermaqs utbyttepolitikk er fastsatt av styret gjennom retningslinjene for eierstyring og selskapsledelse. Utbyttepolitikken innebærer at det gjennomsnittlige utbyttet over en periode på flere år skal utgjøre 30 prosent av selskapets resultat etter skatt (justert for effekt av virkelig verdjusteringer). For 2009 fremmer styret forslag om utbetaling av utbytte som utgjør ca 40 prosent av selskapets justerte resultat etter skatt.

I 2008 var det ikke positivt resultat i selskapet, og det ble ikke utbetalt utbytte. Utbytte for 2007 og 2006 utgjorde henholdsvis ca 30 prosent og ca 40 prosent av selskapets justerte resultat etter skatt.

STYREFULLMAKTER

På den ordinære generalforsamlingen i mai 2009 fikk styret fullmakt til å erverve egne aksjer, med den begrensning at det ikke kan erverves mer enn fem prosent av utestående aksjer til enhver tid. Fullmakten har gyldighet frem til 30. juni 2010 og angir tydelig hvilke formål den kan benyttes for. Selskapet ervervet i 2009 25 000 egne aksjer.

Styret har ikke fullmakt til å foreta kapitalforhøyelse.

4 LIKEBEHANDLING AV AKSJEIERE OG TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

Avvik: Ingen

Selskapet har én aksjeklasse, og hver aksje har én stemme. Det er ikke gjennomført kapitalforhøyelser i selskapet i 2009.

Selskapet ervervet 25 000 egne aksjer i 2009. Salg av egne aksjer er kun foretatt til ansatte i Cermaq-gruppen i forbindelse med gjennomføring av aksjekjøpsprogrammet som gjelder for alle ansatte. Det ble solgt 24 800 egne aksjer til ansatte. Kurs for salget ble fastsatt basert på børskurs, men med rabatt på 20 prosent i henhold til vedtak som ble fattet av selskapets ordinære generalforsamling i 2006. Det var i 2009 ikke vesentlige transaksjoner mellom selskapet og aksjeeier, styremedlem, ledende ansatte eller nærstående av disse. Det er redegjort for transaksjoner med nærstående parter til selskap i konsernet i note 28 til regnskapet.

I henhold til den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse bør selskapene ha retningslinjer som sikrer at styre-

Oversikt over Cermaqs tilfredsstillelse av NUES krav

Hovedpunktene i «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse»	Cermaq følger anbefalingen:
1. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse	Ja
2. Virksomhet	Ja
3. Selskapskapital og utbytte	Ja
4. Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående	Ja
5. Fri omsettelighet	Ja, med ett avvik om den norske stats eierandel
6. Generalforsamling	Ja, med ett avvik om uavhengig møteledelse
7. Valgkomité	Ja
8. Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet	Ja, med et mindre avvik om oppfordring om å eie aksjer
9. Styrets arbeid	Ja
10. Risikostyring og intern kontroll	Ja
11. Godtgjørelse til styret	Ja
12. Godtgjørelse til ledende ansatte	Ja
13. Informasjon og kommunikasjon	Ja
14. Overtakelse	Ja
15. Revisor	Ja

medlemmer og ledende ansatte melder fra til styret dersom de direkte eller indirekte har en vesentlig interesse i en avtale som inngås av selskapet. For medlemmer av styret i Cermaq er dette uttrykkelig fastsatt i styreinstruksen.

Cermaq følger imidlertid ikke anbefalingen fullstendig på dette punktet ved at det ikke foreligger egne retningslinjer som konkret fastsetter at ledende ansatte skal melde fra til styret dersom de direkte eller indirekte har en vesentlig interesse i en avtale som inngås av selskapet. Selskapets etiske retningslinjer, som gjelder alle ansatte, inneholder imidlertid retningslinjer for håndtering av mulige interessekonflikter. Videre fastsetter de etiske retningslinjene at ansatte og styremedlemmer i Cermaq skal unngå å ha eierinteresser eller styreverv i andre virksomheter dersom dette kan tenkes å svekke lojaliteten til Cermaq. Spørsmål om styreverv eller aksjeinvestering i selskaper som konkurrerer eller er forretningsforbindelser med Cermaq, skal i henhold til retningslinjene alltid klareres med nærmeste overordnede.

5 FRI OMSETTELIGHET

Avvik: Ett avvik (vedtektsbestemmelse om den norske stats eierandel)

Det følger av den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse at det ikke bør vedtektsfestes eierbegrensninger. Cermaq

har ett avvik fra dette. I henhold til selskapets vedtekter kan styret i Cermaq ikke samtykke til overdragelse av aksjer som vil føre til at eierandelen til den norske staten blir lavere enn 34 prosent.

For øvrig er selskapets aksjer fritt omsettelige.

6 GENERALFORSAMLING

Avvik: Ett avvik (uavhengig møteledelse, se fjerde avsnitt)

Cermaq avholdt ordinær generalforsamling 20. mai 2009. Det var ingen ekstraordinære generalforsamlinger i 2009.

Innkalling til den ordinære generalforsamlingen i 2009, med vedlegg i form av saksdokumenter, valgkomiteens innstilling, møteseddel og fullmaktsskjema, ble sendt til alle aksjeeiere med kjent adresse senest tre uker før generalforsamlingen. Innkallingen med samtlige vedlegg ble samtidig publisert gjennom børsmelding og på selskapets hjemmeside.

Innkallingen inneholdt beskrivelse av sakene som forelå til behandling samt styrets forslag til vedtak. Saksdokumentene var utformet med sikte på at aksjeeierne skulle kunne ta stilling til sakene som forelå til behandling. Påmeldingsfrist var satt to dager før generalforsamlingen, jf. bestemmelse i selskapets vedtekter. Innkallingen

anga prosedyrer for å delta og avgi stemme på generalforsamlingen, samt for å møte ved fullmektig.

Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse anbefaler at selskapet skal ha rutiner som sikrer en uavhengig møteledelse i generalforsamlingen. Cermaqs vedtekter fastsetter at den ordinære generalforsamlingen skal ledes av styrets leder, eller i dennes fravær, av styrets nestleder. Styret vil på ordinær generalforsamling i mai 2010 fremsette forslag om vedtektsendring for å legge til rette for uavhengig møteledelse.

Styrets leder, nestleder og to øvrige styremedlemmer var til stede på den ordinære generalforsamlingen i 2009. To medlemmer av valgkomiteens møte på vegne av komiteen, og et av medlemmene la frem komiteens innstilling. Videre møtte selskapets revisor.

7 VALGKOMITÉ

Avvik: Ingen

Selskapets valgkomité er regulert i vedtektenes § 9. I medhold av vedtektenes har generalforsamlingen fastsatt en instruks for valgkomiteen. Instruksen ble sist endret på den ordinære generalforsamlingen i 2007 og er tilgjengelig på selskapets hjemmeside www.cermaq.no.

Valgkomiteen består av tre til fire medlemmer. Komiteen og dens leder velges av selskapets generalforsamling, som også fastsetter komiteens godtgjørelse. Den sittende valgkomiteen består av:

Mette I. Wikborg, Nærings- og handelsdepartementet
Gunnar Bjørkavåg, NHST media group
Lise Lindbäck, Vital Forsikring ASA
Ottar Haugerud, Orkla ASA

Alle medlemmer av komiteen er uavhengige av styret og ledende ansatte.

Det følger av selskapets vedtekter at medlemmene av valgkomiteen skal være aksjeeiere eller representanter for aksjeeiere, og at komiteen bør sammensettes slik at brede aksjeeierinteresser er representert. Videre skal det tilstrebes at hvert kjønn er representert i komiteen. Medlemmene av komiteen velges for to år. Det er i henhold

til instruksen for valgkomiteen komiteen selv som innstiller nye medlemmer av komiteen.

Valgkomiteen skal innstille kandidater til valg av styremedlemmer på generalforsamlingen samt foreslå godtgjørelse til styrets medlemmer. Valgkomiteens innstilling skal i henhold til instruksen begrunnes.

Ved valgkomiteens arbeid i 2009 ble det lagt ut informasjon på selskapets hjemmeside om valgkomiteens arbeid, hvem om var medlem av komiteen samt frist for å fremme forslag til komiteen. Videre ble det sendt ut et brev til selskapets største eiere med invitasjon til å komme med innspill eller forslag.

8 BEDRIFTSFORSAMLING OG STYRE, SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

Avvik: Ett mindre avvik (oppfordring til styremedlemmene om å eie aksjer i selskapet, se siste avsnitt)

Cermaq har ikke bedriftsforsamling.

Styret i Cermaq har åtte medlemmer, hvorav tre velges av og blant de ansatte i de norske selskapene. Styreleder velges av styret. Dette er påkrevd som følge av at selskapet har avtale med de ansatte om at det ikke skal være bedriftsforsamling. Ingen av selskapets styremedlemmer har særinteresser som hindrer dem i å handle uavhengig. Alle styremedlemmer er uavhengige av selskapets hovedaksjeeiere, daglige ledelse og vesentlige forretningsforbindelser. Styrets leder er konsernsjef i Statkraft AS. Statkraft AS er heleid av Statkraft SF, som igjen er heleid av den norske staten ved Nærings- og handelsdepartementet. Det samme departement forvalter statens eierandel i Cermaq.

I selskapets årsrapport er det inntatt opplysninger om styremedlemmenes fødselsår, arbeidserfaring og nåværende stilling. Det er ikke eksplisitt angitt hvilke styremedlemmer som vurderes som uavhengige. Bakgrunnen for dette er at alle styremedlemmer er vurdert som uavhengige. To av de aksjeivalgte styremedlemmene eier aksjer i selskapet. Styret anser det som ønskelig at styremedlemmene eier aksjer i selskapet, men det finnes ingen formalisert oppfordring om å eie aksjer i selskapet.

9 STYRETS ARBEID

Avvik: Ingen

Styret utarbeider en årlig møteplan og har jevnlig diskusjoner om selskapets strategi og gjennomføring av denne strategien. Det gjennomføres en årlig strategisamling over to dager. Denne ble i 2009 avholdt i Florø i juni og ble samtidig benyttet som en innføring i selskapets strategi for nye styremedlemmer.

For å få best mulig forståelse av selskapets operative virksomhet i ulike regioner gjennomfører styret en årlig styrereise. I 2009 var styret på en ukers reise til Chile. Styret besøkte oppdrettsvirksomheten i Puerto Montt-regionen, herunder klekkeri, sjøanlegg og slakteri. Videre var styret på EWOS' forfabrikk i Coronel og på EWOS Innovations forskningsstasjon i Colaco. Styret hadde også møte med WWF Chile på reisen.

Det er utarbeidet en styreinstruks som blant annet angir styrets funksjoner, oppgaver og ansvar, i tillegg til daglig leders oppgaver og plikter overfor styret. Styreinstruks er tilgjengelig på selskapets hjemmeside www.cermaq.no.

Det er valgt en nestleder i styret som overtar styreleders oppgaver når styreleder ikke kan eller bør lede styrets arbeid.

Styret har opprettet et revisjonsutvalg som et underutvalg under styret. Det er fastsatt en egen instruks for utvalget, og instruks er tilgjengelig på selskapets hjemmeside www.cermaq.no. Instruks ble revidert i 2009 og reflekterer de nye lovbestemmelsene om revisjonsutvalg som trådte i kraft i 2009.

Revisjonsutvalget består av tre styremedlemmer, som alle er uavhengige av selskapets daglige ledelse. Utvalget avholdt tre møter i 2009.

Selskapet hadde frem til 1. desember 2006 et kompensasjonsutvalg som var oppnevnt av styret. Basert på erfaringene med dette utvalget, besluttet styret at styret samlet ville ivareta kompensasjonsutvalgets oppgaver. Selskapet gjennomfører årlig en undersøkelse hvor nivåene for lederlønninger sammenlignes med lederlønninger for tilsvarende stillinger.

Styret evaluerer hvert år styrets arbeid og kompetanse. Styret benytter et spørreskjema som grunnlag for styrets evaluering i møtet, og det utarbeides en rapport fra spørreskjemaet som grunnlag for diskusjonen i styremøtet. Oppfølgingspunkter fra styreevalueringen tas inn i styreprotokollen. Valgkomiteen mottar en kopi av den skriftlige rapporten fra egenevalueringen, i tillegg til at styrets leder presenterer resultatene for valgkomiteen i et møte.

10 RISIKOSTYRING OG INTERN KONTROLL

Avvik: Ingen

Styret foretar tilsyn med at selskapet har en god intern kontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring i forhold til omfanget og arten av den virksomhet som drives. Som en del av tilsynsprosessen foretar styret en årlig gjennomgang av utviklingen i selskapets viktigste risikoområder og endringer i det etablerte rammeverk for risikostyring og intern kontroll. Revisjonsutvalget har et særskilt ansvar for å overvåke risikostyringen og den interne kontrollen. Revisjonsutvalgets oppgaver i denne forbindelse er presisert i instruks for utvalget, se www.cermaq.no.

Revisor har innenfor sitt ansvarsområde en sentral rolle i kartlegging og vurdering av risiko og intern kontroll knyttet til virksomhetsutøvelse og den finansielle rapportering. Revisor deltar i revisjonsutvalget og i styremøte i forbindelse med revisors årlige oppsummering til ledelsen av forhold som er avdekket under revisjonen («management letter»).

Ledelsen vektlegger å etablere gode kontrollrutiner på områder som er av vesentlig betydning for den finansielle rapporteringen. Kontrollrutinene er basert på en fullmaktsstruktur som definerer roller og ansvar for det enkelte ledelsesnivået, samt retningslinjer for hvordan man skal sørge for god intern kontroll, blant annet gjennom tilfredsstillende arbeidsdeling. Konsernets finanspolicy skal ivareta styring av de mest vesentlige finansielle risikoene som påhviler selskapet. Dette følges opp av en sentral enhet ved hovedkontoret. Det er også utarbeidet prinsipper på andre områder, eksempelvis prinsipper for inngåelse av langsiktige kontrakter og finansiell sikring av laksepriser. Videre har selskapet rutiner og kontrollprosedyrer knyttet til budsjett, kvartalsvise estimater

og månedelig regnskapsrapportering fra de operative enhetene, som blir gjennomgått og analysert av den sentrale økonomistaben. Regnskapsmessige problemstillinger analyseres fortløpende og revisor blir konsultert ved behov. En oversikt over aktuelle problemstillinger fremlegges for styret i forbindelse med avgivelse av kvartalsregnskapene.

11 GODTGJØRELSE TIL STYRET

Avvik: Ingen

Styrets godtgjørelse vedtas hvert år av generalforsamlingen. Valgkomiteen gir innstilling om godtgjørelsen. Styrets godtgjørelse ble ikke justert i 2009.

Godtgjørelsen til styret er uavhengig av selskapets resultater, og styrets medlemmer har ikke opsjoner i selskapet.

Opplysninger om styrets godtgjørelse for 2009 er inntatt i note 7 til regnskapet. Ingen styremedlemmer har hatt særskilte oppgaver for selskapet utover styrevervet og deltakelse i revisjonsutvalget.

12 GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

Avvik: Ingen

Styret fastsatte i 2009 retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte, i overensstemmelse med bestemmelsene i allmennaksjeloven. Styrets lederlønns-erklæring ble inntatt i årsrapporten for 2008 og ble behandlet av generalforsamlingen i henhold til allmennaksjeloven. Styrets lederlønns-erklæring fastsatt av styret 16. mars 2010 er inntatt på side 74–75 i årsrapporten.

Fastsettelse av daglig leders lønn for 2009 ble foretatt av styret i møte. På grunn av selskapets krevende situasjon på tidspunktet for vurdering av lønnen, ble det ikke gitt lønnsøkning til daglig leder i 2009.

Prosedyrer og fullmakter for fastsettelse av kompensasjon til konsernledelsen er regulert i selskapets styreinstruks, se selskapets hjemmeside www.cermaq.no. Det er fastsatt i styreinstruksen og i styrets lederlønns-erklæring at alle ordninger som omfatter tildeling av aksjer, tegningsretter, opsjoner og andre former for godtgjørelse som er knyttet til aksjer eller utviklingen av aksjekursen, skal fastsettes av selskapets generalforsamling. Informasjon om godt-

gjørelse til konsernsjefen og den øvrige ledelse i 2009 finnes i note 7 til konsernets årsregnskap.

13 INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Avvik: Ingen

Cermaqs prinsipper for informasjon og kommunikasjon er presentert i selskapets retningslinjer for eierstyring og selskapsledelse. Retningslinjene tar utgangspunkt i prinsippet om likebehandling av markedsaktørene og omfatter finansiell rapportering og «investor relations». Cermaq skal gi markedet presis, konsistent og relevant informasjon. All informasjon gis både på norsk og engelsk.

Det følger av selskapets retningslinjer for eierstyring og selskapsledelse at styret skal sikre at kvartalsrapportene fra selskapet gir et riktig og fullstendig bilde av konsernets finansielle og forretningsmessige stilling, samt hvorvidt selskapets operasjonelle og strategiske målsettinger nås. Den finansielle rapporteringen skal også inneholde ledelsens realistiske forventninger til forretnings- og resultatutvikling.

Cermaq publiserer årlig en oversikt over datoer for viktige hendelser som generalforsamling og publisering av kvartalsrapporter.

Informasjon som sendes aksjeeierne eller offentliggjøres som børsmelding legges samtidig ut på selskapets hjemmeside.

Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse anbefaler at styret fastsetter retningslinjer for selskapets kontakt med aksjeeiere utenfor generalforsamlingen. Cermaq kommuniserer med aksjeeiere ut fra at alle eiere skal ha lik tilgang til informasjon. Det gjennomføres et kvartalsvis møte med selskapets største eier som er staten ved Nærings- og handelsdepartementet. Møtet gjennomføres etter at den offentlige kvartalspresentasjonen er gjennomført, og staten mottar ikke informasjon utover det som allerede er kommunisert til markedet.

14 OVERTAKELSE

Avvik: Ingen

I henhold til selskapets vedtekter kan styret ikke godkjenne overføring av aksjer som vil føre til at eierandelen til den norske stat faller under 34 prosent.

Det er nedfelt i selskapets retningslinjer for eierstyring og selskapsledelse at styret ved mulige overtakelses- eller restrukturerings-situasjoner skal utvise særlig aktsomhet slik at samtlige aksjeeieres verdier og interesser blir ivaretatt. For øvrig fastsetter retningslinjer for eierstyring og selskapsledelse i Cermaq at den norske anbefalingen om eierstyring og selskapsledelse skal følges, og styret vil følge de mer detaljerte anbefalingene i dette dokumentet dersom en mulig overtakelses-situasjon inntreffer. Det ble ikke fremsatt overtakelsestilbud til Cermaq eller dets aksjeeiere i 2009.

15 REVISOR

Avvik: Ingen

KPMG har vært selskapets revisor siden den ordinære generalforsamlingen i 2007. Styret har besluttet at revisjonstjenester som utgangspunkt skal legges ut på anbud hvert femte år. Revisor deltar i styremøte i forbindelse med årsregnskapet og i de fleste møter i styrets revisjonsutvalg. Det gjennomføres årlig minst ett møte mellom revisor og styret uten at daglig leder eller andre fra den daglige ledelsen er til stede. Revisor legger hvert år frem en revisjonsplan for styret.

Det følger av selskapets retningslinjer for eierstyring og selskapsledelse at revisor årlig skal gi styret en skriftlig bekreftelse på at vedkommende oppfyller kravene til uavhengighet og objektivitet. Videre fastsetter retningslinjene at oppdrag fra revisor utover den pliktige revisjon og nært beslektet rådgivning skal det skje etter beslutning i styret eller revisjonsutvalget.

Revisor har gitt styret en oversikt over andre tjenester enn revisjon som er levert til Cermaq-gruppen i 2009.

På den ordinære generalforsamlingen i 2009 ble det opplyst om revisors godtgjørelse fordelt på revisjon og andre tjenester.

Revisors godtgjørelse for 2009 fremgår av note 9 i konsernregnskapet.